

FRÁSÖGN

af vorþingi Norðurlandaráðs í Kaupmannahöfn 25.–26. mars 2015.

Vorþing Norðurlandaráðs var haldið í Þjóðþinginu og í skrifstofubyggingu Norðurlandaráðs og Norrænu ráðherranefndarinnar í Kaupmannahöfn 25.–26. mars sl. Af hálfu Íslandsdeildar Norðurlandaráðs tóku þátt í fundunum Höskuldur Þórhallsson, formaður, Elín Hirst, Guðbjartur Hannesson, Jóhanna María Sigmundsdóttir, Róbert Marshall, Steingrímur J. Sigfússon og Valgerður Gunnarsdóttir, auk Lárusar Valgarðssonar ritara. Helsta mál á dagskrá var fyrirbyggjandi aðgerðir gegn öfgastefnu.

Vorþing Norðurlandaráðs átti upprunalega að halda í Evrópuþinginu í Brussel. Eftir hryðjuverkaárásir á skoptímaritið Charlie Hebdo og verslun gyðinga 7. og 9. janúar í París varð aukinn öryggisviðbúnaður í Brussel til þess að skipulagning þingsins í Brussel varð flókin svo ákveðið var að flytja það til Kaupmannahafnar. Mánuði fyrir þingið, 14.–15. febrúar, voru einnig gerðar hryðjuverkaárásir í Kaupmannahöfn, fyrst á umræðufundi um háð og tjáningarfrelsi og síðan hjá samkomuhúsi gyðinga, en Norðurlandaráð hélt fast við að halda þingið í Kaupmannahöfn.

Daginn fyrir þingfund Norðurlandaráðs stóð Danmerkurdeild ráðsins fyrir sameiginlegum fundi þingmanna um Rússland og Úkraínudeiluna. Frummælandi á fundinum var rithöfundurinn og blaðamaðurinn Leif Davidsen.

Pá héldu borgara- og neytendanefnd, velferðarnefnd og viðskipta- og efnahagsnefnd sameiginlegan fund á undan þingfundinum um fyrirbyggjandi aðgerðir gegn öfgastefnu. Umræðustjóri á fundinum var Ásne Seierstad, blaðakona og rithöfundur, og gestir fundarins voru Aydin Soei, félagsfræðingur, blaðamaður og rithöfundur, Bünyamin Simsek, borgarstjórnarfulltrúi og formaður barna- og æskulýðsráðs Árósaborgar, og Magnus Ranstorp, sérfræðingur í hermdarverkastarfsemi.

Á þingfundinum gerðu Carsten Hansen, samstarfsráðherra Danmerkur, og Thorkild Fogde, lögreglustjóri í Kaupmannahöfn, grein fyrir hryðjuverkaárásunum í Kaupmannahöfn í febrúar og Manu Sareen, ráðherra barna-, jafnréttis-, innflytjenda- og félagsmála í Danmörku, kynnti nýjan norrænan samstarfssamning um fyrirbyggjandi aðgerðir gegn öfgastefnu.

Þingfundurinn samþykkti eftirfarandi yfirlýsingu um fyrirbyggjandi aðgerðir gegn öfgastefnu: „Árásirnar í París og Kaupmannahöfn minna okkur á að við verðum að vinna gegn öfgastefnu og fordómum í samfélögum Norðurlanda. Tjáningarfrelsi og lýðræði eru grundvallargildi sem eru meðal hornsteina hinna opnu, norrænu velferðarsamfélaga. Í Norðurlandaráði eru eins og víðar margir mismunandi flokkar með ólíkar skoðanir. En við virðum það að veita verður mismunandi skoðunum svigrúm. Við verðum í sameiningu að standa vörð um gagnsæi og tjáningarfrelsi sem eru grundvallarforsendur þess að hægt sé að lifa góðu lífi á Norðurlöndum. Tjáningarfrelsið er friðhelgur réttur. Opin, frjáls og lýðræðisleg samfélög Norðurlanda geta virst viðkvæm, en það er einmitt það svigrúm sem gefist hefur fyrir mismunandi viðhorf sem hefur gert samfélög okkar sterk. Norðurlandaráð styður ríkisstjórnir Norðurlanda sem hafa komist að samkomulagi um norrænt samstarf um fyrirbyggjandi ráðstafanir gegn öfgastefnu. Norðurlandaráð leggur einnig áherslu á það að staðbundin yfirvöld og aðrir aðilar í borgaralegu samfélagi komi að þessu starfi. Samstarfsnetið á að styrkja það starfs sem unnið er til að fyrirbyggja útbreiðslu öfgastefnu í einstökum löndum. Í samstarfinu felst meðal annars að löndin geti nýtt sér reynslu hvers annars og starfað saman að tilteknum rannsóknarverkefnum, til dæmis um einstaklinga sem ferðast til átakasvæða á borð við Sýrland. Mikilvægt er að koma í veg fyrir að öfgahópum takist að laða til sín ungmenni frá Norðurlöndum. Nánara samstarf Norðurlanda um þetta sameiginlega verkefni getur hjálpað til.“

Frekari upplýsingar má nálgast hjá ritara Íslandsdeildar og á vefsvæðinu www.norden.org.